

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ВЕТЕРИНАРНОЇ ФІТОТЕРАПІЇ.

Жванія О.І.,

*викладач спеціальних дисциплін,
ВСП «Козелецький фаховий
коледж ветеринарної медицини
Білоцерківського національного
аграрного університету»,
смт. Козелець, Україна*

Педагогічна освіта в Україні сьогодні реформується та ставить нові вимоги до нинішніх і майбутніх викладачів спеціальних дисциплін, які повинні активно реагувати на зміни, бути кваліфікованими, мобільними та креативними, а також навчити студента самостійно вчитися, широко мислити, самостійно розв'язувати завдання, вирішувати проблеми, приймати рішення, діяти. За роки навчання студента швидкими темпами поновлюється наукова інформація, змінюються обсяги навчальних програм, їх складність та динамічність. Разом із тим реформується і сама ветеринарна освіта: організація роботи закладів, оновлення методики аналізу лікарських засобів, поповнення їхнього асортименту та методики їх застосування.

Практична частина фармакології ставить нові завдання щодо підготовки висококваліфікованих фахівців. Все це вимагає від викладачів підвищення якості практичної підготовки шляхом удосконалення навчально – методичного забезпечення практичного навчання.

На основі здійснення теоретичного аналізу психолого-педагогічних джерел уточнюють поняття.

НМК (навчально-методичний комплекс) - це система нормативних і методичних документів, що визначають цілі навчання та змісту дисципліни, дидактично обґрунтовану послідовність, методи та засоби формування у студентів знань,

умінь і навичок, а також професійних якостей зі спеціальності ветеринарна медицина.

На практичних заняттях студент повинен оволодіти значним обсягом компетентнісно-орієнтовних знань, вмінь і навичок. Це можливо завдяки за- безпеченню відповідними навчально–методичними матеріалами: методичними розробками практичних занять, практичними зошитами з друкованою основою, методичними вказівками та рекомендаціями, інструкціями, таблицями, схемами, контролюючими матеріалами, дидактичними матеріалами, додатковими пізнавальними матеріалами тощо.

Робочі зошити з друкованою основою можуть розглядатися як дієвий дидактичний засіб навчального процесу і займають належне місце у системі освіти та виконують багатоаспектну роль у підвищенні ефективності навчання за умов їх методично грамотної побудови та використання. Використання робочих зошитів під час навчальних занять з ветеринарної фітотерапії, по-перше, дозволяє викладачу довести до студента стрімко зростаючий обсяг навчальної та наукової інформації, по-друге, самостійна робота студентів із робочим зошитом розвиває навички аналітичного мислення, вчить аналізувати й узагальнювати інформацію, по-третє, дозволяє, виконуючи індивідуальні завдання та вправи, перевірити власний рівень засвоєння матеріалу.

Особливо велике значення для індивідуального використання набуває роздатковий та дидактичний матеріал, яким має забезпечуватися кожен студент

(зразками гербарію, живих лікарських рослин, лікарської рослинної сировини та фітозасобів) [1].

Суспільству необхідні фахівці, які здатні приймати нестандартні рішення, діяти творчо і самостійно. На вирішення цього завдання направлена організація самостійної роботи. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів - це комплект навчальних, навчально - методичних матеріалів, метою яких є забезпечення необхідною інформацією для повноцінного опанування навчаль- ної дисципліни через її опрацювання,

критичний розбір та осмислення у вільний від навчальних занять час. Студенти забезпечені методичними рекомендаціями для організації самостійної позааудиторної роботи.

З метою формування професійних якостей на практичних заняттях з ветеринарної фітотерапії ми пропонуємо творчі завдання різних рівнів складності:

✓ завдання, які розвивають допитливість і допомагають визначити невідповідність, формувати проблемні запитання;

✓ завдання на розвиток аналітичних здібностей, уміння творчо мислити, обґрунтувати власні ідеї;

✓ завдання, які сприяють формуванню незалежних власних суджень і обґрунтуванню власного вибору.

Під час виконання творчих завдань враховуються індивідуальні особливості студентів. Диференціація проявляється в рівні складності завдань, які вони виконують, рівні допомоги викладача або наданні їм повної самостійності. Такі завдання формують навички самостійної діяльності.

На заняттях з ветеринарної фітотерапії робота студентів проводиться в парах, вони вивчають лікарські рослини та ЛРС (на прикладі визначення зразків гербарію та сировини). В осінній та літній період на практичних заняттях ми використовуємо живі рослини. Кожен студент самостійно, користуючись схемами, набуває навичок визначення ідентичності ЛРС за макро- і мікроскопічними ознаками, засвоює фізико-хімічні властивості діючих речовин. [2,3]. Засвоєнню матеріалу допомагають розроблені таблиці, схеми, постійне поповнення гербарійного й сировинного фонду та фотоматеріалу. На практичних заняттях студентам пропонується збір, до складу якого входить два або три компоненти лікарської рослинної сировини. Необхідно ідентифікувати ЛРС і зробити висновок.

Для формування професійної компетентності студентів на практичних заняттях із фітотерапії використовуються електронні посібники, каталоги, які були створені викладачами в співавторстві разом зі студентами - гуртківцями:

✓ каталог «Лікарські рослини та можливі домішки до них»

- ✓ каталог «Лікарські рослини та препарати з них»
- ✓ каталог «Лікарські рослини та сировина»
- ✓ каталог «Лікарські рослини Чернігівщини»

Особливе місце в навчально - методичному забезпеченні практичного навчання з ветеринарної фітотерапії слід відвести підготовці гербарію лікарських рослин. Під час практики з ветеринарної фітотерапії студенти разом з викладачами постійно поновлюють гербарні матеріали. Одне із практичних занять в осінньо-весняний період проводиться на ділянці лікарських рослин. Закріплення і набуття нових практичних навичок відбувається під час проходження студентами навчальної практики з фітотерапії. Студенти вчать на практиці проводити ідентифікацію лікарських рослин, розглядають питання організації заготівлі лікарської рослинної сировини, що є важливим джерелом виробництва лікарських засобів, зберігання та переробки ЛРС. На практиці студенти є не пасивними спостерігачами, а активними її учасниками, готуючи гербарій. Вони ведуть щоденник, куди заносять відомості про кожну заготовлену рослину на основі отриманої протягом практики інформації. Крім того, отримані знання із заготівлі ЛРС студенти використовують при самостійному зборі сировини, яку разом з гербарієм здають наприкінці практики. Як результат – студенти самостійно орієнтуються у схожих видах ЛР, відрізняють офіційні лікарські рослини від неофіційних, розуміють, як і чому використовуються ЛР. Отже, навчальна практика з ветеринарної фітотерапії дає студентам можливість набути необхідні практичні навички в аспекті майбутньої професійної діяльності.

Управління навчальним процесом передбачає здійснення контролю.

Контроль, спрямований на отримання інформації, яку аналізує викладач та вносить необхідні корективи в здійснення процесу навчання. Тестування, письмові завдання дозволяють перевірити значний обсяг знань за короткий термін. При здійсненні контролю застосовуються диференційовані завдання або завдання різного рівня, щоб стимулювати діяльність всіх

студентів, а також дозволяє оперативно виявити та своєчасно усунути прогалини в знаннях і уміннях студентів. Використовуються також методи самоконтролю і взаємоконтролю, що виховує почуття відповідальності та впевненості в собі, сприяє активізації розумової діяльності.

Висновки. На сьогоднішній день однією із сучасних світових тенденцій удосконалення практичного навчання студентів є удосконалення саме навчально–методичного забезпечення. Це сприяє організації навчального процесу на рівні, який забезпечує оптимальну підготовку висококваліфікованих фахівців ветеринарної медицини, забезпеченню єдності засвоєння системи знань і розвитку творчої пізнавальної діяльності студентів, організації та безпосередній участі у здійсненні педагогічного контролю, обліку та аналізу якості навчання студентів, реалізації індивідуального і диференційованого підходів при практичній підготовці студентів.

Література:

1. Гальчинська О.К. Фармакологія. Навчальний посібник /О.К. Гальчинська. –К: Аграрна освіта, 2013. –525с.
2. Бобокова І.А. Фармакогнозія. Посібник для практичних занять / Бобокова І.А. – К.: Медицина, 2006. –272 с.
3. Бобкова І.А. Фармакогнозія. Підручник / Бобкова І.А. Варлахова Л.В. – К.: Медицина, 2018. –504С.